Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18656

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i, bireylerin cinsel aktivite ve ili?kilerde ba?ar?l? olma yeteneklerine dair inançlar?n? ölçmek amac?yla kullan?lan psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlamas? Eyüp Çelik taraf?ndan 2013 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ba?lam?nda geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? kar??lad???n? göstermeyi amaçlam??t?r. Ölçek, 5 maddeden olu?an tek boyutlu bir yap?ya sahiptir ve 8'li Likert derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r.

Yap?lan analizler, ölçe?in yap? geçerli?i için Temel Bile?enler Analizi ve Varimax döndürme tekniklerini içerirken, iç tutarl?l?k güvenirli?i için **Cronbach-alfa** katsay?s?n?n yeterli düzeyde oldu?unu (α = .71) ortaya koymu?tur. Bu çal??ma, cinsel öz-yeterlik düzeyinin akademik ara?t?rmalarda güvenilir bir ?ekilde ölçülmesine olanak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Öz-Yeterlik, Öz-Yeterlik, Psikometrik Ölçek, Ölçek Uyarlamas?, Güvenirlik, Geçerlik, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Eyüp Çelik (Uyarlayan).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin cinsel davran??lar? ba?ar?l? bir ?ekilde gerçekle?tirme kapasitelerine olan inançlar?n?, yani **cinsel öz-yeterlik** düzeylerini nicel olarak tespit etmektir. Cinsel öz-yeterlik, cinsel sa?l?k, doyum ve ili?kisel memnuniyet aç?s?ndan önemli bir bili?sel belirleyici olarak kabul edilmektedir.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürü örnekleminde de geçerli ve güvenilir oldu?unu bilimsel yöntemlerle kan?tlamakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar için standardize edilmi? ve kültüre uygun bir ölçüm arac? sa?lanm??t?r.

Yap?

Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i, sosyal bili?sel teori çerçevesinde ele al?nan öz-yeterlik kavram?n?n cinsel alana özgü bir tezahürünü ölçmektedir. Bu yap?, bireyin cinsel performans, ileti?im ve olas? zorluklarla ba?a ç?kma becerilerine dair ki?isel yarg?lar?n? yans?t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, yap?lan faktör analizleri sonucunda tek boyutlu bir yap? sergilemektedir. Bu tek boyut, cinsel öz-yeterli?in genel düzeyini temsil etmektedir ve 5 madde arac?l???yla ölçülmektedir. Tek boyutluluk, ölçe?in k?sa ve amaca odakl? yap?s?n? desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas? çal??mas?nda kapsaml? geçerlik incelemeleri yap?lm??t?r. Geçerlik türleri aras?nda **yap? geçerli?i**, **ölçüt geçerli?i** ve **kapsam geçerli?i** teknikleri kullan?lm??t?r.

Kapsam geçerli?i için, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemek amac?yla alan?nda uzman görü?lerine ba?vurulmu?tur. Yap? geçerli?ini test etmek için ise Temel Bile?enler Faktör Çözümlemesi (Principal Components Analysis) ve Varimax döndürme yöntemleri uygulanm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik beklentilere uygun olarak tek bir faktör alt?nda topland???n? ve ölçe?in yap?sal tutarl?l???n?n yeterli oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin güvenirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak incelenmi?tir. Bu amaçla, en yayg?n kullan?lan yöntem olan Cronbach-alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Analizler sonucunda, ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (α) **.71** olarak bulunmu?tur.

Akademik çal??malarda kullan?lan ölçme araçlar? için genellikle .60 ve üzeri güvenirlik katsay?s? yeterli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2010). Bu ba?lamda, .71 de?eri, Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin Türk popülasyonunda yüksek düzeyde tutarl? ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemek amac?yla faktör çözümlemesi tekniklerinden faydalan?lm??t?r. Uygulanan Temel Bile?enler Faktör Çözümlemesi, Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin güçlü bir ?ekilde tek bir faktörden olu?tu?unu göstermi?tir.

Faktör yüklerinin yorumlanmas?n? kolayla?t?rmak ve faktör yap?s?n? netle?tirmek amac?yla **Varimax döndürme** kullan?lm??t?r. Bu döndürme, maddelerin tek bir boyutta yüksek yükler sergiledi?ini teyit etmi? ve ölçe?in teorik olarak öngörülen monolitik yap?s?n? ampirik olarak kan?tlam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Tek boyutlu, 5 maddelik k?sa form öz bildirim ölçe?i.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kin Bireyler

Age Group: Belirtilmemi?tir (Uyarlama çal??mas? üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kinler üzerinde gerçekle?tirilmi? olabilir).

Population Details: Ölçek, cinsel öz-yeterlik inançlar?n? ölçmek isteyen ara?t?rmac?lar için uygundur.

Test Methodology: 8'li Likert derecelendirme sistemi (0= kesinlikle kat?lm?yorum - 8= kesinlikle kat?l?yorum) kullan?lan öz bildirim metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim Arac?, Psikometri, Faktör Analizi, Cronbach Alfa, Cinsel Sa?l?k, Uyarlama Çal??mas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: eyupcpdr@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Eyüp Çelik)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2013

Sorumlu Yazar ?leti?im: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Eyüp Çelik ile eyupcpdr@hotmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

?zinler ve Ücret: Akademik amaçl? kullan?mlar için izin ve ücret bilgisi yazar taraf?ndan belirlenmektedir.

Referanslar

Çelik, E. (2013). Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?inin Türk kültürüne uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Journal of European Education*, *3*(2), 1-10. Makalenin orijinal ba?lant?s?: jee.erciyes.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Büyüköztürk, ?. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitab?: ?statistik, ara?t?rma deseni, SPSS uygulamalar? ve yorum*. Pegem Akademi Yay?nc?l?k. (Güvenirlik standard? için referans).

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: cinsel-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

Cinsel Öz-Yeterlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Sa?lanan kaynak içerikte ölçe?in 5 maddesinin tam metni bulunmamaktad?r. Ölçek, 8'li Likert derecelendirme format?nda (0= kesinlikle kat?lm?yorum - 8= kesinlikle kat?l?yorum) yan?tlanmaktad?r. Maddelerin tam metnine, yukar?da belirtilen Çelik (2013) makalesinin orijinalinden ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM